

MURÁNSKE

3 NOVINY

XVI. ROČNÍK • ŠTVRŤROČNÍK • JÚL 2023 • 1,00€

Muránske hradné hry

Tradičné podujatie Muránske hradné hry, organizované každoročne sa tento rok 2023 konali v sobotu 15.7. priamo na Muránskom hrade v krásnom prostredí Národného parku Muránska planina.

Pre návštevníkov bol na Veľ-

kej lúke pripravený remeselný trh a možnosť povozit' sa na koníkoch. V areáli Muránskeho hradu mohli návštevníci vidieť vystúpenie šermiarskej skupiny TAURUS ATER z Turian a tak isto Skupinu historického šermu Be-rezun z Brezna. Nechýbalo ani

vystúpenie Sokoliarstva Lukáš z Muráňa, kaukliarske vstúpenie šaška Gumu a návštevníci mali možnosť ochutnať aj dobovú kuchyňu. Pre deti boli pripravené rôzne environmentálne hry. Na záver by sme len dodali, že sa tešíme s rekordného počtu

návštevníkov na tohtoročných Muránskych hradných hrách, ktorých bolo viac ako 660. Ďakujeme a tešíme sa opäť o rok.

FOTO: Správa Národného parku
Muránska planina
Obec Muráň

Muránske hradné hry v tomto roku spoločne pripravili

IGEMEER

Tento projekt bol realizovaný

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA

ČO (NE)VIEME O MURÁNSKOM KOSTOLE 1. časť

UŽ 130 rokov sa Murán pýši svojou dominantou - neogotickým Kostolom sv. Juraja. Od roku 1975 je aj národnou kultúrnou pamiatkou. Zhodou okolností si práve pri príležitosti tohto výročia môžeme predstaviť niekoľko nových detailov a zaujímavostí z nedávno objaveného rukopisu pána farára Barilla, ktorý novopostavený kostol v r. 1893 zariaďoval. Len dva roky po posvätení chrámu ho videl v plameňoch a musel sa pustiť do jeho rekonštrukcie.

So stavbou dnešného monumentálneho chrámu sa začalo v r. **1879** zrúcaním 120-ročného kamenného kostola, ktorý bol vlhký a navyše už kapacitne nepostačoval. Na jeho mieste pomaly rástla nová stavba podľa plánu architekta Neumanna z Viedne, financovaná Coburgovcami. Ukončená bola v roku **1893**. Muránski farníci sa na stavbe podieľali pomocnými prácami, dovážaním stavebného materiálu či pálením tehál v miestnej tehelni. Počas výstavby chrámu sa bohoslužby konali v provizórnom drevenom kostole na námestí pri studni. Na tom mieste potom dlho stál pamätný kríž. Keďže sa však stával terčom podgurážených návštevníkov krčmy na druhej strane cesty, pán farár Anton Macák (1952-1972) ho dal premiestniť na cintorín.

V čase stavby kostola bol muránskym farárom Jozef Horváth (1842-1893). Interiér však zariaďoval už **Ján Barilla** (1893-1904), po ktorom sa nám zachoval vzácny rukopis *Historia ecclesiae novae et domus parochi* - *História nového kostola a fary*. Poskytol nám cenné nové informácie. Sú svedectvom o veľkorysosti kniežata Filipa Coburga a jeho mladšieho brata Ferdinanda Coburga.

Maďarský rukopis na niekoľkých ošúchaných stranách vytrhnutých z matriky viac-menej intuitívne z hĺbky papiera na vyhodenie zachránil Jaroslav Hrivnák ml. Pre svoj vzťah k historickým artefaktom neúnavne hľadal, kto by text preložil. Podarilo sa mu to, hoci to nebolo jednoduché, pretože išlo o zastaralú maďarčinu poprepletanú predkoncilovými liturgickými pojmami, dokonca aj latinskými. Za vynaložené úsilie patrí vďaka pánovi Ing. Ondrejovi Bertovi, ktorý sa na preklad podujal bez nároku na honorár, z úcty k histórii.

Dosiaľ nepoznané informácie

Z rukopisu sa dozvedáme, že Ján Barilla, farár z Podkriváňa, bol za muránskeho farára menovaný jeho výsosťou kniežaťom Filipom a biskupom Jurajom Schopperom uvedený v apríli **1893**. V máji sa presťahoval na muránsku faru a v júli už začal s vnútornými prácami v novopostavenom kostole. Stihol to za dva mesiace. Štyria umeleckí stav-

bári z Viedne najprv priestor vydláždili keramickou dlažbou (za 1600 Forintov). Hlavný oltár (za 1700 Ft) a kazateľnica (za 860 Ft) boli postavené v auguste 1893. Zhotovili ich v dielni viedenského umeleckého stolára Karla Rogenhofera, rovnako ako spovednicu a nábytok do sakristie. Organ (za 1600 Ft) z dielne viedenského umeleckého organára Jána Kaufmanna bol postavený v septembri 1893. (Pozn. prekl.: vtedajší 1 Ft = približne 10 €) Zakúpili sa aj liturgické rúcha a predmety.

Takto vybavený kostol bol **posvätený** v nedeľu **8. októbra 1893**. V roku **1894** boli posvätené ďalšie predmety, ktoré poskytol kniežací dvor. Vedľajší oltár Panny Márie z dielne Júliusa Fuchsmanna (za 437 Ft) dala postaviť vdova po Petrovi Vrbjarovi st. Začiatkom roku **1895** boli zavesené dva krištáľové lustre (v cene 385 Ft), vyrobené vo Viedni, a osadené vežové hodiny, rovnako dar kniežata Filipa. **Stavba kostola** zaokrúhlene činila **95000 Forintov** vďaka štedrosti **kniežata Filipa Coburga** a nadácie grófa **Jána Koháryho**.

Presne dva roky po posviacke kostol vyhorel

„S krvácajúcim srdcom beriem pero do ruky, aby som napísal na papier nasledujúcu smutnú udalosť. V nočných hodinách o 10.45 zo dňa 7. októbra na **8. október** roku Pána **1895** som bol zo sna prebudený Martinom Franczlakom, ktorý bol na nočnej stráží a búchal mi na okno. Od neho som dostal tú **strašnú správu, že vnútri v kostole horí**. Odovzdal som mu kľúče od kostola, rýchlo som si obliekol plášť a bežal som ku kostolu, kde práve v tej chvíli vyšľahli plamene cez dvere. Strecha a horná časť kostola ešte nehořeli. Keď som vbehol do dymom zaplneného kostola, s krvácajúcim srdcom som zbadal, že organ je v plameňoch. Z otvorených dverí sa valil dym. Oheň sa chytil veže a strechy. Približne do druhej po polnoci trvalo besnenie ohňa.

Organ ľahol popolom, tiež vnútro veže a strecha kostola. Vnútro kostola bolo čierne od popola a dymu. Príčina vzniku požiaru je neznáma. Avšak ľudia, ktorí boli v ten večer na chóre tvrdia, že kantor pri večernej omši o 18.00 umiestnil horiace sviečky okrem miest na to určených aj ku pe-

dálom organa. Na tieto dve sviečky sa zabudlo, neboli zhasené a po určitom čase od nich vzplanul požiar a pohltil organ a následne celý kostol. Ja sa ale domnievam, že na vine je ten človek, ktorý pomáhal pri stláčaní mechovej organa. Tento človek, menom Ondrej Fiťma si zapálil zakaždým aj v kostole a na uhasenie fajčiva alebo zapálenej zápalky mal pripravenú krabicu

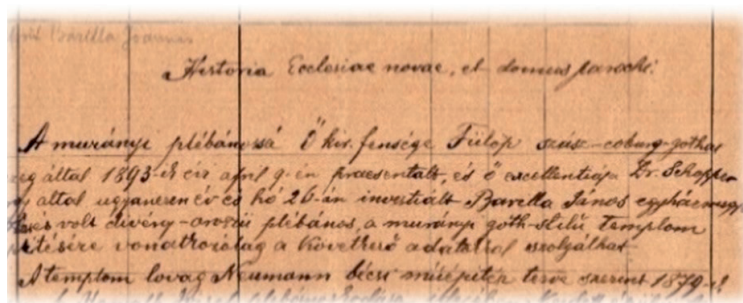
s navlhčenými pilinami. Tá sa časom vysušila, on tie piliny nenavlhčil, počas omše tam vložil niečo horľavé, čo tlelo, neskôr začalo horieť, chytilo sa drevo na chóre, neskôr organ a požiar sa dostal do veže cez dvere vedúce z chóru do veže“ - čítame v rukopise J. Barilla. O nápravách škôd spôsobených požiarom nabudúce.

(sr. Jaroslava H. Kochjarová CJ)

Autori fotografií: Roman Vavrek, Jaroslav Hrivnák ml.

Pramene: Barilla, J.: *História nového kostola a fary*. Preložil Ing. Ondrej Berta.

Hlodák, P.: *Obec Murán Svedectvo času*, Kermat Kalinovo, 2018.

ČO (NE)VIEME O MURÁNSKOM KOSTOLE 2. časť

Minule sme sa začítali do Denníka Jána Barillu, nedávno objaveného cenného dokumentu História nového kostola a fary, ktorý nám sprostredkúva dosiaľ nepoznané fakty ohľadne prvých rokov našej dominanty, Kostola sv. Juraja. Dnes má za sebou už 130 rokov svojej histórie a zažil aj viaceré dramatické chvíle. Môžeme naozaj obdivovať, že vtedajší p. farár Barilla mal silu pustiť sa po zariaďovaní kostola aj do jeho rekonštrukcie po požiari.

Zvony sa roztavili - čítame ďalej v jeho zápiskoch -, nové vyrobil Anton Novotný z Temešváru. Prvýkrát sa v Muráni rozozvučali 15. januára 1896, avšak nie na dlho. Stáli 2480 Ft a vážili spolu 1289 kg. Z **vežových hodín** ostal len ciferník a rúčky. Nové hodiny, vďaka štedrosti kniežaťa Filipa, boli spojznené na poludnie 18. októbra 1900. Tesár a murár Martin Szilvássy začal so stavbou **strechy** 27. októbra 1895 a ukončil ju 1. decembra. Na kostolnú strechu sa použili šindle, 67000 kusov. Oprava **interiéru** kostola sa realizovala v auguste a septembri 1896. Murári a tesári postavili lešenie, odstránili vrstvy popola, na stenu sa dvakrát nanášalo vápno. **Vymalovania** interiéru kostola sa ujal rožňavský maliar Július Ádám (1862-1942). Zhotovili a osadili sa aj nové kostolné dvojkrídlové **dvere**. **Nový organ** zhotovil v Temešvári pán Wengenstein a v kostole bol postavený za 7 dní (od 17. do 23. septembra) samotným majstrom a jeho dvoma pracovníkmi. Stál spolu s dopravou a prácou 1440 Ft.

K rukopisu Jána Barillu doplníme, že neogotický organ z r. 1896 z dielne Carla Leopolda Wengensteina (1858-1937) je najstarší z 10 historických organov, ktoré na strednom Slovensku postavil tento rakúsko-rumunský organár. Zaujímavosťou je, že pôvodne bol pre Muráň navrhnutý veľký dvojmanuálový organ, napokon kvôli finančnému vyčerpaniu farnosti po stavbe a bezprostrednej obnove kostola po požiari realizovali stavbu jednodušejšieho nástroja.

Ako vieme, **Ferdinand Coburg**, Filipov mladší brat, venoval pre muránsky kostol dve pestrofarebné **vitrážové okná**. Ľavé vyobrazuje sv. Ľudovíta, francúzskeho kráľa s pôvodným erbom rodiny Bourbon-skej a so štátnym erbom Bulharska. Pravé sv. Ferdinanda, aragónskeho kráľa, ktorý bol patrónom Ferdinanda Coburga, a veľkým erbom kniežatstva Saska-Coburg-Gothy a s erbom kráľovskej Orleánskej rodiny. Zaujímavosťou je, že tvár sv. Ferdinanda má podobizeň Ferdinanda Coburga a tvár sv. Ľudovíta podobu jeho matky Klementíny Orleánskej. Vitráže boli založené 23. augusta **1903**, darovaciu listinu podpísal Ferdinand I., panovník Bulharska.

Ďalšie rany pre muránsky kostol

Ako sme už naznačili, počas **Prvej svetovej vojny** boli zvony spolu s mosadznými píšťalami organa zrekvirované, teda úradne zhabané. Zachoval sa nám len umieračik, s reliéfom Madony s Dieťaťom. Nápis na ňom potvrdzuje, že bol vyrobený Antonom Novotným v Temešvári.

Nové zvony, zaobstarané šesť rokov po vojne sú označené oválnym lejárskym erbom s nápisom: „Jar. Bělohoubek, Hradec Králové“. Najväčší z nich - s reliéfom Svätej rodiny - nesie zvolanie: „Za slávu Božiu a pokoj!“ a text: „Milodar veriacich v Muránu za času farára Jozefa Láng R.P. 1924.“ O niečo menší zvon sv. Antona, s podobizňou tohto svätca a mocného orodovníka, zvečňuje prosbu: „Od moru, hladu a vojny vyslobod' nás, Pane!“ Na druhej strane je poznámka, že ide o milodar veriacich z Ameriky a Juraja Sojáka. Na najmenšom z trojice nových zvonov, s pôsobivým vyobrazením sv. Juraja, ako sedí na koni a bojuje s drakom, môžeme čítať ešte pôsobivejší odkaz: „Vojna vzala, láska dala!“ Čo vyjadruje, že je tiež milodarom veriacich. Zvony posvätil farár Jozef Lang 24. apríla 1924, v deň odpustovej slávnosti sv. Juraja. Organové píšťaly boli doplnené až v r. 1931. Vyrobila ich firma J. Guna z Prešova.

Aj **Druhá svetová vojna** zanechala pečať na muránskom kostole. V roku 1945 po prechode frontu zostali poškodené veža kostola, strecha i omietka. Vyžadovali si väčšiu opravu. Tá sa konala postupne v r. 1957 a 1968 za Antona Macáka. Stála 200 000 Kčs a bola realizovaná za podpory štátu a zo zbierky miestnych obyvateľov. Obnovený kostol posvätil rožňavský biskup Robert Pobožný 10. novembra 1968.

Ostatné opravy strechy a omietky na kostole sv. Juraja v Muráni sa vďaka finančnej podpore z nadácie Kirche in Not realizovali v rokoch 2001 a 2005, keď bol muránskym farárom Jozef Brandys a následne Grzegorz Rydzewski.

Nadmerná vlhkosť v dôsledku spodnej a dažďovej vody, ktorá nemá dostatočný spád na odtokanie po postavení novej fary, ďalej nedostatočné vetranie po zdvojení okien, ale aj náter vnútorného sokla, toto všetko sa už dlho deštruk-

ne podpisuje pod stav kostola. Vidieť to na pilieroch v interiéri, kde vlhkosť necháva flaky stále vyššie, ale aj pri pohľade na klenbu, kde už plesň vytvára svoje maľby. Dosvedčuje to vydutá dlažba i opadaná omietka na fasáde zvnútra i zvonku. Pre vplyv vlhkosti je aktuálny stav organa alarmujúci a čoraz naliehavejšie volá o pomoc.

Spoločne za záchranu nášho kultúrneho dedičstva

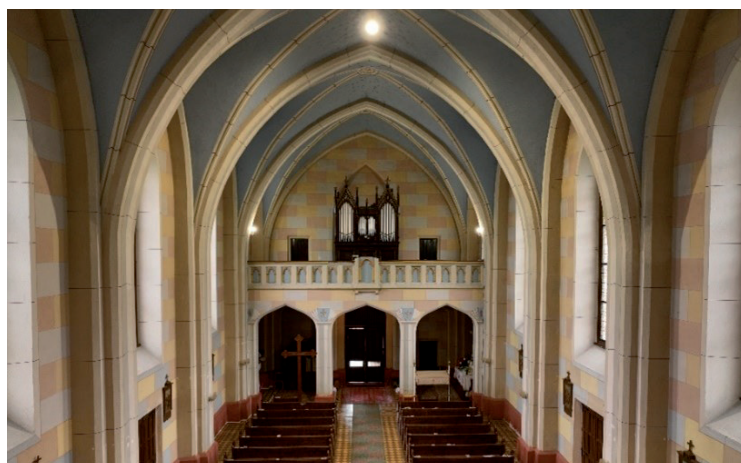
Pamätníci Antona Macáka, o. z. sa všemožne snažia získavať financie na tento účel. Napr. prípravou a predajom propagačných materiálov, letáčka, brožúrky či magnetiek

k 130. výročiu kostola, organizovaním tematických besied či Benefičného koncertu Simy Magušinovej 20. októbra 2023. Dobrodinci môžu záchranu týchto pamiatok podporiť na č. účtu: SK27 0200 0000 0046 4982 7254. ĎAKUJEME.

(sr. Jaroslava H. Kochjarová CJ)

Autori fotografií: Roman Vavrek, Jaroslav Hrivnák ml.

Pramene: Hlodák, P.: Obec Muráň Svedectvo času, Kermat Kalinovo, 2018. Barilla, J.: História nového kostola a fary. Štafura, A. a kol.: Historické organy Carla Leopolda Wengensteina na území Slovenska, SAV Bratislava, 2021.

Lesná pedagogika v MŠ

V jeden teplý júnový deň nás v Materskej škole Muráň potešili svojou návštevou zamestnanci štátnych lesov SR z Revúcej – lesníci. Deti mali možnosť objavovať prírodné tajomstvá prostredníctvom hier a zážitkov v exteriéri v blízkom parku na čerstvom vzduchu. Pre deti mali pripravené rôzne úlohy formou zážitkového učenia a zmyslového vnímania. Najprv sa nám predstavili, spýtali sa detí aké poznajú lesné zvieratká a zahrali sa s deťmi spoločnú hru na hada. Potom nasledovali hry kde si deti tak ako zvieratká precvičovali svoje zmysly. Ako napríklad hrou: „Slepý krtko“. Úlohou detí sa bolo dostať len za pomoci hmatu a sluchu do cieľa, pričom mali zaviazané oči tak ako krtko pod zemou. Inou úlohou bolo zasa prenášať loptičku – vajíčko do iného hniezda tak ako kukučka. Páčila

sa im aj úloha kde si vlastne upevnili poznatky z prírodovednej gramotnosti. Riešili kimove hry a hádali aké prírodniny si vymenili miesta po odkrytí plachty. Deti aj rozprávali čo do

lesa aký materiál nepatrí. Na záver už len stačilo „nakrmiť“ hladného medveda šiškami. Deťom sa aktivity veľmi páčili a lesníkom sľúbili, že sa budú o les a prírodu dobre starať

a ochraňovať. Dostali na pamiatku malý darček v podobe omaľovánky a príviesku a pekne sa poďakovali za návštevu.

Uč. MŠ

MDD

Kedže v termíne, keď všetky deti slávia svoj sviatok sme boli na družobnej návšteve vo Fryštáku a potom nám počasie neprialo, MDD v Muráni sme oslavovali na konci mesiaca 26.6.2023. Obec Muráň v spolupráci so ZŠ s MŠ Muráň a KC v Muráni pripravili pre deti dopoludnie plné športových aktivít, zábavy, ale aj informácií o práci ZZS a HaZZ v Revúcej. Som veľmi rada, že výklad a rozprávanie pána Pastora a Hajdúka deti zaujalo. Na „vlastnej koži“ si vyskúšali postupy a zásady prvej pomoci. Myslím, že deťom sa tiež páčila hasičská technika a hlavne pena-nepena.

Ďakujeme pracovníkom ZZS, hasičom HaZZ z Revúcej, dobrovoľným hasičom z Muráňa, pani Labošovej

za chutné pagáče, pánovi Petrovi Kontúrovi za perá, pracovníkom a dobrovoľníkom KC, pedagogickým

zamestnancom ZŠ s MŠ Muráň, ale i obchodnému reťazcu Tesco, ktoré darovalo deťom keksíky a ovocné nápoje.

Mgr. J. Murková

ŠKOLA MURÁŇ HĽADÁ TALENT

Dňa 28.06.2023 Základná škola s materskou školou Muráň zorganizovala talentovú šou pod názvom: „ŠKOLA MURÁŇ HĽADÁ TALENT“.

Žiaci predviedli svoje talenty vo výtvarnom umení, tanci a speve. Talentovú šou moderovala žiačka deviateho ročníka Barbora Mušková. Program otvoril školský súbor Slniečko. Priniesol so sebou pozitívnu energiu. Po ich vystúpení prišlo na rad predstavenie poroty. Porota pozostávala z piatich členov, tí boli uvítaní špecifickou zvučkou svojej obľúbenej pesničky. Predsedníčkou poroty bola Ing. Vierka Vrabcová, ktorá oboznámila súťažiacich o podmienkach súťaže. Ďalšími členmi poroty boli Mgr. Janka Murková, Ing. Juraj Sabanoš, Mgr. Martin Béreš, Bc. Alexandra Brindzánková, žiak deviateho ročníka Ivan Gilk. Porota po každom vystúpení žiakov slovné ohodnotila. Ako to už býva zvykom padli slová chvály, ale aj kritiky. Talentová šou pozostávala z dvoch kôl. Do finále tzv. rozstrelu postúpili len najlepší traja. O víťazovi rozhodli diváci. Víťazom sa stal rómsky tanec v podaní žiačok siesteho ročníka, a to Natálie Dulákovskej, Sofie Radičovej, Kristíny Mušukovej, Janky Giertiovej. Vo výtvarnej časti bola udelená téma, ktorú vybrala porota, a to: „DEŇ V ŠKOLE“ „Aj tu boli tri miesta a víťazom sa stala žiačka druhého ročníka Emka Melicherová. Ceny odovzdala predsedníčka poroty s pani riaditeľkou Andreou Marčákovou. Po odovzdaní cien ako klinec programu vystúpila skupina Gypsy Fisher. Hudba postavila publikum na nohy a uzatvorila krásny deň. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať sponzorom a to občianskemu združeniu Naša Revúca, majiteľom Deaf Kebabu z Revúcej a členke mestského zastupiteľstva v Revúcej Ing. Ľube Benešovej. Patrí vám veľké ďakujeme.

Júnové majstrovstvá vo vybíjanej a stolnom tenise

Dňa 23.6.2023 sa konal školský turnaj vo vybíjanej zmiešaných družstiev pre 5. – 8. ročník. Do finále sa dostali 3 družstvá : 5.B,6.A a 7.A triedy. Za každú triedu nastúpili 2 dievčatá a 4 chlapci. Víťazom sa stalo družstvo 7.A triedy. V ten istý deň sa konal aj stolnotenisový turnaj o majstra školy, kde si zmerali sily žiaci, ktorí navštevovali stolnotenisový krúžok. Majstrom školy sa stal žiak 6.B triedy Štefan Dulaj. Za ceny ďakujeme rodine Kontúrovej z Muráňa.

Mgr. Mlákyová

Školský minifutbal mladších žiakov

31.5.2023 prebehol školský turnaj v minifutbale mladších žiakov. Na podujatí sa zúčastnili 3 družstvá, ktoré hrali systémom každý s každým. Víťazom sa stalo družstvo 5.B triedy so ziskom 5 bodov. Všetci účastníci boli odmenení, víťazi získali sadu tričiek. Zápas rozhodol objektívne a nestranné p. Pavol Mláky.

Mgr. Mlákyová

ZO ŠPORTU DETÍ A MLÁDEŽE Úspešný aj náš Teo Goldschmidt

Tohoročného marcového 2. kola Bratislavského pohára vo Viničnom (ako uviedol A. Bunjatov, Revúcke listy, 29. apríla 2023, s. 3) sa zúčastnili aj členovia Karate klubu Revúca. Zo súťaže si odniesli cenné zlato i striebro. Autor uvedenej športovej správy okrem iného s uznaním konštatoval: „Dobrý výsledok dosiahol tiež Teo Goldschmidt, ktorý mal veľmi blízko k medailovému umiestneniu, keď obsadil 4. miesto v športovom zápase mladších žiakov.“ Blahoželáme k úspechu, teší nás, že už medzi deťmi objavujeme aj zanietených športovcov.

-RS-

Benefičný koncert

v Kostole sv. Juraja v Muráni
na záchranu historického organa

20. októbra 2023
o 18.00 hod.

vstupné 15 €

Sima
Magušinová
s kapelou

Predpredaj vstupeniek: fb/ PAMOZ - MURÁN
tel./ 0908 924 694, mail/ pamozmuran@gmail.com

Ohlas čitateľa

Náš čitateľ Pavel si rád prečíta Muránske noviny. V čísle 2/2023 ho oslovila príloha „Kostol svätého Juraja v Muráni 130 rokov kde pôsobil aj známy kňaz pán Anton Macák. Pán Hrbál' (či Palo od Maratína) práve kvôli nemu „zalovil“ v bohatom domácom archíve a ponúkol nám do pozornosti fotografiu s nezabudnuteľným Bystríkom Muránskym, teda s pánom farárom Macákom, ktorý v obci Muráň žil Viac ako 250 rokov. Na zábere s ním sú aj jeho dve kuchárky, host' a Pavlova mama Mária Hrbáľová, rod. Kochjarová (v popredí). Kuchárky alebo po našom „gazdične z fary“, jedna staršia a jedna mladšia, nepochádzali z Muráňa, ale naše „cirkevníčky a či farničky“ rady s nimi trávili spoločné chvíle a aj mama pána Hrbáľa bola vraj na

Pavel Hrbál' (1959): „Pán farár Macák mal kuchárky dve!“

fare „varená-pečená“. Fara sa vždy tešila veľkému záujmu občanov a práve kuchárky značnou mierou prispievali k pohodovej atmosfére a spokojnosti pánov farárov a ich občasných hostí. Usmiate, úctivé, ústretové. usilovné vo svojom poslaní ulahodiť pripraveným jedlom.

Keď je už reč o jedle, tak aj otec nášho čitateľa bol kedysi kuchárom, ale vojenským. Vraj chutným obedom vypravádzal v septembri 1944 teda po vypuknutí SNP, tridsiatich vojakov na front k Telgártu. Jeho vojenské kysnuté knedle so slivkovým lekvárom boli veľké ako čiapka – baretka, posypané makom a poliate maslom (zmienil sa o tom aj F. Bábela vo svojej knihe o vojne).

„Macák so Šarlošom sú tam spolu...“ poznamenal ešte záverom svo-

jej spomienky p. Hrbál'. Mal na mysli muránsky cintorín, kde odpočívajú za kovovou ohradou a výraznými náhrobnými kameňmi aj naši bývalí kňazi Anton Macák (1907-1972)

a Ján Šarloš (1876-1919) ČEŠŤ ICH PAMIATKE!

-RS-

Foto z archívu P. Hrbáľa

Poslední ochotníci před 51 rokmi 20 – 30 roční

Hneď úvodom musím uviesť, že pozoruhodnú fotografiu s muránskymi ochotníkmi v divadelnej hre Júliusa Barča – Ivana MASTNÝ HRNIEC mám pripravila Mgr. Evka Struhárová. K prehľadu účinkujú-

cich pripojila aj údaj, že veselohra mala premiéru v kultúrnom dome v Muráni v máji 1972. V každej dobe veru viacerí zatúžia „po masťnom politickom hrnci“...

Uplynulo teda až 51 rokov od po-

sledného ochotníckeho divadelného predstavenia v Muráni. Aj po polstoročí nás teší, že hru nacvičili s režisérom a známym divadelníkom z Revúcej Pavlom Škerďákom mladí ľudia rôzneho vzdelania vo

veku od 20 do 30 rokov. Už iba náznačím motív hry, že omyly sa dejú všade, a tak často aj v politickom živote a tí, čo úspešným „poklonkovali“, sa po ich páde prví „otáčajú chrbtom“...

Na priloženom zábere:

Tri malomestské paničky - **Magda Rybárová, Jana Kopčanová, Eva Sklenáriková**, slúžtička - **Mária Lu-**

kášová, profesor - **Pavol Škerďák** a manželka - **Magda Laurenčíková**, ich dcéra - **Darina Hrbáľová**, a jej nápadník **Peter Albini**. Miestna

smotánka - **Vlado Korfanta** a pred ním **Janko Hlodák**. Žandár **Milan Kotzman** a krajčír **Slavo Michalský**. Na zábere aj technicko-organizačný

vedúci **Pavel Sklenárik**. Z našich ochotníkov sú už seniori, ba viacerí už ani nežijú. ČEŠŤ ICH PAMIATKE!

-RS-

Volby do Národnej rady Slovenskej republiky 2023

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 204/2023 Z. z. vyhlásil

volby do Národnej rady Slovenskej republiky

a určil deň ich konania

na **sobotu 30. septembra 2023**

volby sa konajú od 07.00 h do 22.00 h

Kandidátne listiny politických strán

1. Pirátska strana - Slovensko
2. PRINCÍP
3. Progresívne Slovensko
4. Spoločne občania Slovenska
5. OĽANO A PRIATELIA
6. Komunistická strana Slovenska
7. Maďarské fórum, Občianski demokrati Slovenska, Za regióny, Rómska koalícia, Demokratická strana
8. Vlastenecký blok
9. Modrí, Most-Híd
10. Spravodlivosť
11. Slovenské Hnutie Obrody
12. Sloboda a Solidarita
13. SME RODINA
14. My Slovensko
15. Slovenská národná strana
16. Smer - Sociálna demokracia
17. HLAS - sociálna demokracia
18. SZÖVETSÉG - Magyarok. Nemzetiségek. Régiók. | ALIANCIA - Maďari. Národnosti. Régióny
19. Srdce vlastenci a dôchodcovia - Slovenská národná jednota
20. SDKÚ - DS - Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
21. Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko
22. Demokrati
23. Kresťanskodemokratické hnutie
24. KARMA
25. REPUBLIKA

Informácie pre voliča

Právo voliť

Právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky má občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

Prekážkou práva voliť je zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia, ak osobitný zákon v čase pandémie neustanoví inak.

Spôsob volby

Volič môže voliť na území Slovenskej republiky

- vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, alebo
- v ktoromkoľvek volebnom okrsku na základe hlasovacieho preukazu.

Volič môže voliť mimo územia Slovenskej republiky poštou, ak

- nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia

a bol na základe žiadosti zapísaný do osobitného zoznamu voličov.

Volič, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, môže voliť výlučne poštou.

70 roční jubilanti na stretnutí po 55 rokoch

Bol taký obyčajný deň 17.jún 2023 a my sme stáli vedľa seba dojatí zo stretnutia a nedarilo nám pochopiť, že to naozaj prešlo 55 rokov čo sme opustili ZŠ. Skončili sme 15. júna 1968. Taký je život. Spomínali sme na roky strávené spolu, na stretnutia

ktorých sme sa zúčastnili a ako sa náš život postupne zmenil. Podelili sme sa so svojimi radostami, starosťami, o splnených a nesplnených túžbach a zaspomínali si na staré časy. Neúsporný čas zmenil naše tváre, pribudli nám šediny, vrásky,

zdravotné problémy a veru ťažko bolo vysloviť 70-tka. Minutou ticha sme si uctili aj našich spolužiakov, ktorí sa nedožili tohto okrúhleho jubilea a nášho stretnutia.

Z. Štefaňárová

Na prechádzke

Ej, dolina hrdzavá,
aká si krásna,
vždy keď sa prechádzam
si taká zvláštna.

Dolina zvláštna, za dedinou ukrytá,

v mysliach mnohých ľudí,
stále si prítomná,
Tie tvoje farby, zakaždým
sú iné,
v duši mi pomaly radosť
veľký vzplanie.

Hrdzavá dolina, koľko rokov
žiješ?

Človek milý, ani si predstaviť
nevieš.

Pre Nás si miestom oddychu,
prechádzame sa s pokorou,
po tichu.

Hrdzavá, hrdzavá, ty tu budeš
stále,
my ľudia prostí
v srdci t'a máme.

Simanová Jana

Oslávenci

*Nech kvitne úsmev, žiari oči
jas, nech zdravie z tela sa ne-
stráca, kým bije srdce spoznaj
žitia krás, to tajomstvo, čo
jediné sa vypláca.*

55 rokov

Lenka Forróová
Ján Melicher
Monika Simanová

60 rokov

Viera Bendíková
Soňa Fáziková
Ján Fiťma
Ing. Peter Lengeň
Stanislav Smoliar

65 rokov

Mária Austová
Ctibor Mušuka

70 rokov

Vlasta Oláhová
Ján Sklenárik
Zdenka Štefaňárová
Eva Dupnáková
František Laurenčík
Oľga Mlákyová
Milan Fabo

75 rokov

Jolana Spišáková
Ján Karaba
Mária Vrbjarová

Opustili nás

*Osud je občas veľmi krutý,
nevráti čo raz vzal... Zostanú iba
spomienky a v srdci veľký žiaľ...*

Ján Berzéli
Mária Hrbáľová
Jozef Kasper
Gizela Kissová
Jaroslav Komora
Margita Spišáková
Jaroslav Štefaňár

Máte pre nás tip na reportáž, námet na článok? Neváhajte a dajte nám vedieť! Osobne, písomne, alebo emailom: obec@muran.sk. Uzávierka pre prispievateľov do novín č. 4/2023 je 20. august 2023. Tešíme sa na spoluprácu.

**Neprešlo
jazykovou úpravou**